

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmond) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Wyspy Jońskie. — Azya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 21. sierpnia. Dnia 22. sierpnia 1857 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany XXXI. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

- Nr. 150. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z 9. sierpnia 1857, prawomocne we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Lombardo-weneckiego królestwa i Pogranicza wojskowego, którem na mocy najwyższego postanowienia z 17. czerwca 1857 objaśnia się znaczenie zachodzących w 2. odstepie §. 1. ministeryalnego rozporządzenia z 3. lipca 1854, nr. 169 Dziennika ustaw państwa, słów: „Podróże w powiecie urzędowym“ względem sądów pierwszej instancyi.
- Nr. 151. Dekret ministerstwa sprawiedliwości z 9. sierpnia 1857, prawomocny we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego o zastosowaniu §. 354 karnej ustawy z 27. maja 1852 do nieupoważnionej sprzedaży przyrzadzonych lekarstw homeopatycznych.
- Nr. 152. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i skarbu z 14. sierpnia 1857, którem się ogłaszają zaszłe w obwodowym i powiatowym podziale niektórych krajów koronnych zmiany od czasu ich obwieszczenia.
- Nr. 153. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z 14. sierpnia 1857, prawomocne w całym obwodzie państwa z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, tyczące się przestrzegania wzajemności pod względem wykonywania wyroków, jakie król. pruskie sądy wydały na podane do nich, jako przynależnego trybunału zazalenia przeciw poddałym austryackim.
- Nr. 154. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z 15. sierpnia 1857, względem poddania prowizorycznie przedmiotów administracyjnych, zostających obecnie pod naczelnym kierunkiem c. k. górniczej, salinarnej i leśnej dyrekcji w Klausenburgu, pod naczelną kierunkiem c. k. górniczego nadinspektoratu w Nagybanja i względem prowizorycznej zmiany nazwiska c. k. górniczych nadinspektoratów w Nagybanja i Schmöllnitz w nazwiska dyrekcji górniczych, leśnych i dóbr eraryalnych.
- Nr. 155. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z 17. sierpnia 1857, prawomocne w krajach koronnych objętych w powszechnym związku celnym, tyczące się rozszerzenia upoważnień pobocznego celnego urzędu I. klasy w Acheenthal.

Sprawy krajowe.

Lwów, 25. sierpnia. Jego Excelencya Namiestnik Agenor hr. Gołuchowski powrócił wczoraj wieczór z podróży przedsiębranej do obwodów lwowskiego okręgu administracyjnego.

(Mianowania.)

Lwów, 24. sierpnia. Ces. król. ministeryum finansów mianowało galicyjskiego rewidenta rachunkowego I. klasy Józefa Jelita Promińskiego nadrewidentem, a oficyała urzędowego Jana Eitl rewidentem przy rachunkowej kancelaryi dyrekcji finansów krajowych.

(Uroczystość urodzin cesarskich w Kołomyi. — Ułaskawienia. — Dary cesarski na pogorzelców. — Dar Arcyksięcia Ferdynanda Maxymiliana. — Przyjęcie Arcyksięcia Ferdynandów w Wenecyi. — Nowy podesta w Wenecyi. — Gazeta Wenecka.)

Lwów, 24. sierpnia. Uroczystość najwyższych urodzin Jego c. k. apostolskiej Mości obchodzona w obwodowym mieście Kołomyi wystrzałami z moździerzy, solennem nabożeństwem i ucztą wyprawioną w kasynie, za staraniem urzędników władzy obwodowej wspólnie z przełożonymi urzędu powiatowego i gminy. Zamierzone ku uświetnieniu festynu ognie sztuczne, na co gmina miejska ofiarowała z własnego popędu 36 złr. z kasy miejskiej, niemogły nastąpić dla słotnego powietrza. Wieczorem był bal, na którym bawili się wesoło liczne, dobrane towarzystwo.

— *Gazeta wiedeńska* donosi: Najwyższem postanowieniem z Stuhlweissenburgu z d. 14. b. m. ulaskawił Jego c. k. ap. Mość dwóch mniej obciążonych więźniów w tamtejszym domu karnym zupełnie, jednemu więźniowi w komitackim areszcie w Kaposvar opuścić całą karę, jednemu połowę a jednemu trzecią część i zastrzeżenie. Podobnie ulaskawił Najjaśniejszy pan dwóch przestępców w więzieniu w Pünfkirchen zupełnie, a jednemu opuścić połowę kary, zaś w więzieniu Szegszard uwolnił trzech przestępców zupełnie, jednemu darował połowę, jednemu trzy czwarte części a jednemu trzecią część kary.

— Dowiedziawszy się o nieszczęsnym pożarze w Glogowacz, przeznaczył Jego c. k. Mość natychmiast 4000 złr. na wsparcie dotkniętych klęską. Dnia 10. b. m., t. j. zaraz na czwarty dzień po pożarze, przybył c. k. rotmistrz hr. Szapary do Aradu i w towarzystwie c. k. radcy namiestnictwa i przełożonego komitatu C. F. Haukh, c. k. sędziego komitatu Antoniego Kis i c. k. porucznika zandarmeryi V. Menczlik, udał się nazajutrz do Glogowacz, gdzie publicznie rozdzielił hojny dar cesarski między nieszczęśliwych. Łzy serdeczne wdzięczności — pisze *Gazeta Aradzka* — i najgorętsze życzenia i błogosławieństwa dla miłościwego monarchy, który z prawdziwą ojcowską pieczołowitością pamięta o wszystkich poddanych i szle im pomoc i pocieszenie w nieszczęściu, towarzyszyły hrabi Szapary w powrocie z swej misyi, którą licznej drużynie nieszczęśliwych przyniósł pocieszenie, ulgę w cierpieniu i zapomogę na najgwałtowniejsze potrzeby życia.

Tryest, 18. sierpnia. Jego Cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę jenerał-gubernator, Ferdynand Maxymilian, ofiarował magistratowi miasta Tryestu sumę 1200 złr. m. k. z przeznaczeniem, ażeby rocznym procentem wspierano jedną z ubogich familii w Tryeście.

Wenecya, 17. sierpnia. Wczoraj wśród grzmotu dział około godziny piątej po południu zawitali tu na wojennym paropływie „Elzbieta“ w towarzystwie korwety „Lucia“ Ich Mość najdostojniejszy arcyksiążę Ferdynand Maxymilian i jego małżonka najdostojniejsza arcyksiężna Karolina. Przy ogrodzie ludowym przesiedli się Ich cesarskie Mości na barki dworskie i otoczeni przepyszniemi bissonami municypalności, izby handlowej itp., tudzież wielką liczbą gondołów, płynęli wzdłuż świetnie przystrojonych i uprzętnionych brzegów *Riva degli Schiavoni* przy radośnych okrzykach niezliczonych tłumów ludów do Molo, gdzie wszystkie znakomitości wojskowe i cywilne czekały na Ich przyjęcie. Wsiadłszy na ląd udali się Ich cesarskie Moście cesarskim ogrodem wśród dźwięków hymnu narodowego do pałacu rezydencyjnego i przyjmowali zaraz znamienitszych dygnitarzy.

Ich Mość Arcyksięstwo wymówili sobie wszelkich wojskowych uroczystości powitalnych, to też nie ustawiono nawet szpaleru. Lud cisnął się ze wszystkich stron na plac św. Marka, pragnąc oglądać dostojne stadło, witane zawsze okrzykami zapału, ilekroć przerywając audyencye, pojawiło się na balkonie.

Pogoda sprzyjała całemu festynowi, tylko wpoprzed padł deszcz kilką nawrotami.

Wieczorem oświetlono plac św. Marka a Ich cesarskie Mości przeszli się wzdłuż placu witane radośnie od licznie zebranego ludu.

Jutro odbędzie się wielka recepcya, a wieczorem wielka serenada. W mieście pokazuje się znaczny napływ cudzoziemców.

— Numer *Gazety weneckiej* z opisem uroczystości przyjęcia w Wenecyi Ich Mości, najdostojniejszego arcyksięcia jeneralnego-gubernatora Ferdynanda Maxymiliana i Jego małżonki, najdostojniejszej arcyksiężny Karoliny, wyszedł w świetnym przyozdobieniu, a zawiera także doniesienie, że d. 14. b. m. złożył *Nobile Alessandro Manello* przysięgę jako nowomianowany podesta Wenecyi i jednocześnie objął urzędowanie z rąk hrabi Correz.

Ameryka.

(Wzmocnienie eskadry afrykańskiej. — Sprawa mormońska. — Konferencye z angielskim ambasadorem. — Wiadomości bieżące.)

Nowy-York, 5. sierpnia. Podług doniesień z Washingtonu zamierza rząd wzmocnić natychmiast eskadrę afrykańską. Obecnie składa się ona z 3 szalup wojennych razem o 50 działach. Podług traktatu powinno być 80 dział.

Słychać teraz, że Brigham Young w Utai niebędzie opierał się wcale przeprowadzeniu ustaw federacyjnych. Wprawdzie niepisał on

listu do prezydenta Buchanana, jak to kilkakrotnie utrzymywano, ale posłał mu dziennik mormoński z urzędowym artykułem, w którym dowodzi, że polityka jego jest całkiem spokojna i zgodna z ustawami Stanów Zjednoczonych.

— Mieszkający w Brooklynie Murzyni obchodzili przedwczoraj 17 rocznicę emancypacji Murzynów w Indiach zachodnich. — Sioux-Indianie w Minesocie przybrali groźną postawę i sądzą powszechnie, że przyjdzie do wojny z nimi.

— Angielski ambasador Lord Napier, miał z ministrem państwa, generałem Cass, konferencję względem handlu niewolnikami, sprawy indyjskiej i chińskiej. Rezultat narady miał być pomyślny.

Hiszpania.

(Okolnik z rozkazu Królowej do gubernatorów.)

Gazeta madrycka z d. 13. b. m. zawiera w formie rozkazu królewskiego następujący okolnik do wszystkich gubernatorów prowincyi:

„Zdając sprawę Królowej — którą oby Bóg uchował — z wielu do tego ministerium nadesłanych doniesień, przyszło mi nadmienić, że po rozmaitych punktach monarchyi dają się słyszeć o każdej godzinie po gościach i miejscach publicznych złorzeczenia i bluźnierstwa, które w wysokim stopniu obrażają wkorzoną głęboko w sercach Hiszpanów przyzwoitość i uczucie religijne. Chcąc silnymi środkami zapobiedz wszelkim podobnym excesom, które wywołując oburzenie i rumieniec wstydu we wszystkich ludziach uczynnych, rzucają oraz błędne światło na charakter narodowy, raczyła Jej Mość Królowa odnośnie do paragrafu 481 kodexu karnego, który ustanawia kary na wszystkie publiczne bluźnierstwa przeciw imieniu Boga, Przenajświętszej dziewicy, świętych itp., wydać następujące rozporządzenie:

Każdy staje się winnym, ktokolwiek bądź słowem, bądź czynem, obrazem, rysunkiem lub plastycznym przedstawieniem ubliży powadze dogmatów religijnych i wszelkich innych rzeczy uświęconych.

Artykuł 482 kodexu karnego ma odnosić się także i do tych przestępców, którzy już nieprzyzwoitymi mowami i uczynkami już jawną wystawą z sprzedają sprośnych obrazów, rysunków, figurek itp. uwłaczają publicznej obyczajności.

Polecam też szczególnej twojej gorliwości, aby żaden z takich przestępców nie uszedł sądu ani zasłużonej kary, żeby szerzące się złe przytłumić do szczytu i nie pozwolić mu się nawracać bezkarnością.

Z rozkazu J. M. Królowej niechaj posłuży ci do wiadomości i zastosowania się.

Oby Bóg Cię w długie uchował lata.

Madryt, 12. sierpnia 1857.

Podp. Noced. d.

Anglia.

(Pułk 44. do Indyi. — Oplata cła na Sundzie. — Przedaż stopni wojskowych. — Kolej eufracka zaniechana. — Dokumenta w sprawie indyjskiej.)

Londyn, 19. sierpnia. Pułkowi 44., który wkrótce odjeżdża do Indyi, doręczył wczoraj generał-major sir James Yorke Scarlett nową chorągiew. Pułk ten ma świetną przeszłość, odznaczył się bowiem w Egipcie, w Badajoz, w Salamance, pod Waterloo, w Kabul, nad Almą, w Lukermanie i pod Sebastopolem.

— *Times* pisze: „W przeciągu ostatnich dziesięciu dni została już wypłacona cała suma indemnizacyjna za cło na Sundzie agentom rządu duńskiego w Londynie. Jak słyhać będą te pieniądze użyte na częściowe umorzenie długu duńskiego.“

— Ogłoszona 17 b. m. *księga błękitna* o 500 przeszło stronicech zawiera sprawozdanie komisji względem sprzedajności stopni w armii. Po dokładnem roztrząsaniu wszelkich wy wpływających złąd korzyści i niekorzyści oświadczyła się większość wydziału za zatrzymaniem obecnego systemu, przynajmniej na tak długo, aż dopóki nie powstanie jaki nowy lepszy w tej mierze regulamin. — Za obecnym systemem przemawiało szczególnie to, że oficerowie daleko prędzej skłaniają się kwitować i dobrowolnie bez wzmieszania się rządu ustępują miejsca młodszym towarzyszom. Na wszelki jednak wypadek zaleca komisya ograniczyć w niektórych względach panującą obecnie sprzedajność. Podpułkowników ma odtąd z urzędu majorów mianować wódz naczelny pod tym warunkiem, ażeby żaden nad ośm do dziesięciu lat nie pozostał na swem stanowisku. Aż do majora zaś zachowano system dawniejszy w niezmiennym stanie. — *Sir de Lucy Evans* zastrzegł sobie wniesienie dalszego jeszcze ostrzeżenia przeciw sprzedajności stopni wojennych, przyłączając się tymczasowo do zdania swoich kolegów.

— Według oświadczenia lorda Palmerstona w parlamencie nie może ani przedsięwzięcie telegrafu na linii eufrackiej ani też projekt przekopania międzymorza Suez lieżyć na pomocy Anglii. Odmówienie wsparcia eufrackiej linii telegraficznej wywołało tem większe zdziwienie, ile że lord Stratford de Redcliffe popierał dotąd przedsięwzięcie to wszelkimi siłami, a świeże wypadki w Indiach okazały, że potrzeba Anglii niezbędnie prędzej komunikacji z koloniami. Jedynym powodem podobnego postępowania Anglii będzie prawdopodobnie wyrażona w mowie lorda Palmerstona obawa, aby inne mocarstwa nie wzięły ztąd pochopu do nowych politycznych komplikacji.

Dnia 11. b. m. ogłoszono znowu kilka dokumentów w sprawie buntu indyjskiego. Znajdują się między nimi: rezolucya i pro-

klamacya generał-gubernatora i indyjskiej izby radców z zaprzeczeniem wszelkich pogłosek, jakoby rząd angielski miał zamiar naruszać kasty lub wyznanie religijne Indyan, dalej rezolucya gremium kupieckiego w Kalkucie, w której to gremium ofiaruje rządowi swoją pomoc, jakoteż odpowiedź rządu na nią; adres francuzkiego kuzala i francuzkich mieszkańców z ofiarowaniem usług swoich w razie potrzeby; rezolucya wolnych mularzy z taką samą ofiarą; raport o odbytych 22. maja mentynguj związku angielsko-indyjskiego, który wyraża ubolewanie swoje nad zdróżnościami popełnionymi w Delhi i w Mirucie; raport o metyngu krajowców w Kalkucie pod prezydencją Radhakanta Radży Bahadura i o metyngu mahometanów w Kalkucie, którzy oświadczyli się z wiernością dla rządu.

Francya.

(Goście w Chalons spodziewani. — Królowa Wiktorya. — P. Thouvenel. — Książę Napoleon w Culloz. — Okólnik ministra policyi do komisaryatów. — Jeneral Orgoni. — Organizacya Kabylii. — Pogrzeb ajenta wexlowego. — Sprawa tunetańska.)

Paryż, 19. sierpnia. Słyhać, że Cesarz zabawi tylko 8 dni w Biarritz, a potem powróci do Paryża. Ale pobyt w stolicy potrwa kilka dni tylko, gdyż Cesarz ma zamiar udać się niezwłocznie do obozu w Chalons i zajmować się wyłącznie sprawami wojskowymi. Książę Albert odda niezawodnie wizytę Cesarzowi w obozie, także kilku niemieckich książąt ma zjechać do Chalons.

— Wczoraj oczekiwano w Hawrze przybycia królowy Wiktoryi i poczyniono wszelkie przygotowania na przyjęcie Jej król. Mości, ale eskadra królewska nie przybyła.

— Pan Thouvenel został mianowany oficerem legii honorowej.

— Cesarz polecił księciu Napoleonowi, by znajdował się na festynie, który ma nastąpić w Culloz pod prezydencją Króla sardyńskiego. Wieś ta należy w połowie do Francyi a w połowie do Sabaudyi, i jest to łączny punkt kolei francuzkich i sardyńskich.

— Prefekt policyi p. Pietri wydał pod d. 14. b. m. następujący okolnik do komisaryatów policyi:

„Moi panowie! Rozporządzenie moje z dnia dzisiejszego zniża cenę chleba na 40 centymów (dotąd kosztował kilogram 44 centymów). Drożyznę chleba, która pociąga za sobą podwyższenie cen wszystkich prawie artykułów żywności, starano się w ostatnich czasach nie tylko bezpośrednio pokonywać, ale łagodzą ją oraz środkami zapomogi, które poniekąd były prawie nieograniczone. Same dary Cesarza dozwoliły urządzić w Paryżu i w departamencie Sekwany 70 ekonomicznych garkuchni, gdzie w ciągu zimy sprzedawano po niesłychanie tanich cenach dobre i pożywne potrawy. Jej Mość Cesarzowa z swojej strony przyczyniła się najpierwsza do zniżenia czynszów małych pomieszkań. Nakoniec raczyli Ich Mość Cesarstwo za pośrednictwem ministra spraw wewnętrznych oddawać mi do dyspozycyi znaczne środki pieniężne, przeznaczone na codzienne nasze zapomogi. Dzięki tym wszystkim staraniom ulagodziłszy nieco skutki przesilenia; dziś ustaje już ono, ale do jakiegoś czasu będziemy czuć jeszcze szkodliwy wpływ jego. Tylko z nadzwyczajnymi ofiarami mogło to nastąpić, że w Paryżu i w departamencie Sekwany sprzedawano chleb po niższej nierównie cenie, niż we wszystkich innych częściach Cesarstwa. Gminna rada miasta Paryża dopomagając przy tej sposobności jak najwierniej rządowi Cesarza, musiała reklamować wypłatę znacznych zaliczek, a to zarówno w interesie finansów miejskich jak i wielkich robót publicznych, od których zawisła terazniejszość i przyszłość robotników. Jej uchwała, potwierdzona przez ministra spraw wewnętrznych, uczyniła koniecznem zatrzymanie tacy chleba wyższej nad kurs rzeczywisty, i stosownie do rozkazów Jego Excelencyi służyła za podstawę moim taxom chleba. Środek ten jednakże może być używany tylko z największą ostrożnością, i przewyżka rzeczywistej tacy nie będzie nigdy wynosić więcej nad 2 do 3 centymów na kilogramie. Ta mała przewyżka tacy w kwocie 1 cyntymu na funcie dowodzi dostatecznie, że Cesarz nie chce tego, ażeby mieszkańcy pańskiego okręgu opłacali nowym ciężarem ulgę, jakiej doznali w dawniejszych cierpieniach. Chciej pan podać to do ich wiadomości z zapewnieniem, że nikt bardziej odemnie nie jest przejęty życzeniem Cesarza, i że Jego Ces. Mość dopiero wtedy będzie zaspokojony, gdy zapewni pomysłność pracującym klasom.“

— Jeneral d'Orgoni, jak wiadomo jeden z największych nieprzyjaciół Anglii i ulubieniec króla Birmy, przybył do Marsylii. Mówią, że jedzie do Kairu a ztamtąd do Indyi, gdzie zamysła stanąć na czele insurekcyi indyjskiej i udać się wprost do Delhi, jeśliby do przybycia jego nie zdobyli jeszcze Anglicy tego miasta. Pułkownik Türri, którego Austriacy trzymali w więzieniu podczas okupacyi księstw Naddunajskich, i dopiero za wstawieniem się Anglii puścili na wolność, przybył równocześnie z d'Orgonim do Marsylii. Słyhać, że d'Orgoni i Türri mają wspólne zamysły.

— Jak donoszą z Algieru z dnia 14. b. m. postępują prace około warowni Napoleona z każdym dniem pospieszniej. Kabylija zaczyna się organizować na prawdę. Oficerowie francuzcy przejeżdżają kraj wzdłuż i wszerz, a wszędzie zachodzą życzliwe przyjęcie. — Nieporozumienie z Tunetem uchylone. Bej przyrzekł uroczyście a nawet podał pewne gwarancje, że przeszkodzi na przyszłość wszelkim wybuchom fanatyzmu. Na to zapewnienie przybyli konsulowie podczas uroczystości Kurban-Bajramu w urzędowym charakterze do pałacu w Bardo, a flotyla admirała Trehouart otrzymała rozkaz wstrzymać się od zamierzonej wyprawy.

— Dnia 17go b. m. odbył się z wielką okazałością pogrzeb ajenta wexlowego p. Bazire. Człowiek ten wyświadczył w r. 1848 wielką przysługę Ludwikowi Filipowi. Uciekając dnia 24. lutego z Tuileryów, chciał Ludwik Filip wsiąść na placu Concordia do fliakra, ale woźnica wzbraniał się ruszyć z miejsca. Bazire stał przy padkiem w pobliżu, a uniesiony gniewem przyskoczył do powozu, pochwycił woźnicę za kołnierz i zrzuciwszy go na ziemię, wskoczył sam do powozu i pomknął z królem i królową do St. Cloud.

Holandya.

(Feruk Chan w Scheveningen. — Traktat z Turcyą. — Wojsko do Batawii.)

Amsterdam, 18. sierpnia. Perski ambasador Feruk Chan odjechał zaraz po przybyciu swem do Haagi na dniu 7. b. m. do kąpieli morskich w Scheveningen. — W ministerjum spraw zagranicznych wymienione zostały z początkiem zeszłego tygodnia ratyfikacye zawartego na dniu 24. października 1856 między Holandya i Turcyą traktatu względem przypuszczenia konsulów tureckich do głównych portów kolonii holenderskich. — Z Nowej Dieppy odpłynął 15. b. m. liczący 100 ludzi oddział wojska do Batawii. — Dnia 18. czerwca r. b. nadeszła do Batawii pierwsza depeza telegrafem elektrycznym z Samarangu.

Włochy.

(Sady w sprawie spiskowych. — Pobyt i dalsza podróż Ojca św.)

Izba oskarżenia w **Geny** uwolniła znowu cztery osób, osądzanych o uczestnictwo w ostatnich zaburzeniach w tem mieście, i wypuszczone je niezwłocznie z więzienia.

Monsignora Fransoni przyjmował Ojciec św. w Bononii z szczególną uprzejmością. W ostatnim czasie pobytu swego w Bononii kazał Jego Świątobliwość przedstawiać sobie także alumnów arcybiskupiego seminarjum; prezentował ich Jego Eminencya przewielebny kardynał-arcybiskup Viale-Prela.

Ojciec święty posłał pewnemu piekarzowi w Rzymie za to, że sprzedaje chleb po zużonej znacznie cenie, wielki złoty medal z napisem: „Bene merenti“.

— Z Florencyi zamysła Ojciec św. zwiedzić główne miasta prowincjonalne tego kraju, a w końcu Sienne, z kąd na Radicofani nastąpi powrót do państwa kościelnego. Temi dniami zapowiedział Jego Świątobliwość także odwiedzić w Orvieto, i z Rzymu zaproszono wielu tapicerów dla przyozdobienia tamtejszego kościoła. Orvieto leży w pobliżu Bolseny, przy wiodącym z Florencyi do Rzymu dawnym gościńcu Via Cassia na stromej skale, i słynie w całym Włoszech swoim winem i swoją katedrą. Jest to świątynia zbudowana w stylu gotyckim na początku czternastego wieku, i zdobiona ją liczne mozaiki i rzeźby sławnego Niccola Pisano.

Niemce.

(Domniemany zjazd monarchów Rosji i Francyi. — Obchód urodzin Jego Mości Cesarza austriackiego. — Składki na szpital w Konstantynopolu.)

Neue Pr. Ztg. pisze: „Obiegające od niejakiego czasu pogłoski, jakoby Jego Mość Cesarz rosyjski miał na przyszły miesiąc zjechać się z Cesarzem Francuzów w Berlinie w czasie manewrów, są przynajmniej dotąd bezzasadne. To pewna tylko, że przybycie Jego Mości Cesarza Alexandra do Berlina o tym czasie niezawodnie nastąpi, a przygotowania, jakie porobiono już w tutejszym hotelu ambasady cesarskiej, zdają się zapowiadać dłuższy, podobno trzytygodniowy pobyt Jego Ces. Mości. Wszelako musimy wspomnieć przy tej sposobności, że podług najnowszych doniesień, jakie otrzymaliśmy w tej mierze, może nastąpić zjazd obudwu monarchów we wrześniu w jednym z miast południowej Niemcy.“

Ulm, 18. sierpnia. Dzień urodzin Jego c. k. Apost. Mości obchodzono tu jak co roku z wielką uroczystością. O świcie zapowiedziało 101 wystrzałów działowych z burgu Wilhelma uroczystość tego dnia, przed południem była parada kościelna załogi austriackiej, w czem mieli udział także oficerowie bawarscy i wirtembersey, a zakończyła się uroczystość świetną uczta, na której prócz jeneralicji i władz znajdowały się także deputacye rozmaitych korpusów oficerskich.

Augsburg, 12. sierpnia. *Powszechna gazeta augsburgska* pisze: „W dzisiejszym numerze dziennika *Deutschland* znajduje się wiadomość, że król. bawarski rząd dozwolił we wszystkich gminach królestwa urządzić dobrowolne składki na założenie szpitalu w Konstantynopolu, a redakcyja dołączyła do tego uwagę, że szpital ten będzie wyłącznie protestancki. Możemy zapewnić czytelników naszych, że szpital niemiecki w Konstantynopolu będzie zakładem lekarskim dla chorych ciał, nie zaś dla chorych dusz, że podawane w nim lekarstwa nie będą należeć do żadnego kościoła, a przeto i skutek ich będzie jednaki tak dla katolików jak i dla protestantów. Także, o ile nam wiadomo, nie będzie sposób leczenia ani katolicki ani protestancki, lecz alcopatyczny, a dyrygujący lekarz został dlatego mianowany, ponieważ był uczniem Oppolzera, i nie zważano na to bynajmniej, czy jest zwolennikiem Lutra, czy też Lojoli.“

Rosya.

(Nowe towarzystwo akcyonaryuszów. — Wiadomości bieżące. — Pałac Romanów. — Bandy zbójckie na kaukaskiej linii. — Opatrzanie wojska w żywność. — Cholera.)

Z **Petersburga** donoszą pod dniem 12. sierpnia: Jego Mość Cesarz potwierdził towarzystwo akcyonaryuszów, które ma zajmować się spieniężeniem podrobu bydłęcego (łoju, rogów, skór, krwi

itp.) w południowej Rosyi. Kapitał zakładowy 3 miliony rubli srebrnych; akcyi 6000, każda po 125 rubli srebrnych. Na czele stoją znakomici Rosyanie i Francuz Chollié.

— Cesarz wydał rozkaz podczas swego przeszłorocznego pobytu w Moskwie, ażeby odnowić dawny bojarski pałac Romanów, w którym mieszkali, nim Michał Feodorowicz wstąpił na tron, i w którym on się urodził. Mianowano w tym zamiarze komisję, i od niejakiego czasu zaczęły się już roboty restauracyi. Pałac wznosi się obok sławnego Znameńskiego klasztoru w Moskwie, w którym 24. lipca b. r. w rocznicę urodzin Michała Feodorowicza, patriarchy Filaret odprawił solenne nabożeństwo w obec licznej publiczności. — Z Tyflidy donoszą, że banda zbójcka napadła na stojącą w samotności kaplicę Dawid-Harydzyńsk, i uprowadziła z sobą niejaką liczbę koni, które do klasztoru należały. Ściganie zbójców było nadaremne. — Zaprowiantowanie wojska nastąpi w tym roku jeszcze na obszerniejszy rozmiar niż w przeszłym wprost przez właścicieli dóbr. — Przy umiarkowanej temperaturze zmniejszyła się temi dniami liczba chorych na cholere znowu niżej 100, która przez kilka miesięcy znacznie była większą.

Wyspy Jonskie.

(Austriacki paropływ Curtatone. — Transport koni austriackich z Trebizondy.)

Z **Zante** piszą gazecie tryestyńskiej: Dnia 6. b. m. zawiął do Korfu c. k. austriacki paropływ wojenny „Curtatone“, i zabawił w zatoce tamtejszej dwa dni dla nabrania węgla i zrektyfikowania instrumentów obserwacyjnych. Za staraniem c. k. austriackiego jenerałego konsula, pawa Eisenbach, otrzymał dr. Schaub otwarte pismo rekomendacyjne lorda nadkomisarza do angielskich rezydentów na wyspach jonskich, co bez wątpienia przyniesie mu nie mały pożytek. Dnia 8. b. m. przybył paropływ „Eugen“ z transportem koni z Trebizondy do Korfu i odjechał prawie równocześnie z paropływem „Curtatone“, udając się w dalszą podróż do Tryestu. — Do Zante przybył „Curtatone“ 9. wieczór. Calej podróży jego dotąd sprzyjała najpiękniejsza pogoda. Spostrzeżenia swoje w Zante Dr. Schaub ukończy w trzech dniach, tak że „Curtatone“ zapewne już 12. b. m. będzie mógł wyruszyć w dalszą podróż do Cerigo.

Azja.

(Doniesienia z obozu pod Delhi. — Państwa indyjskiego statystyki.)

Illustrad News zawiera list z obozu pod Delhi z 13. czerwca, według którego wojsko tamtejsze składało się z 3218 Europejczyków i 997 krajowców, oprócz korpusu guidów (200 konnicy i 400 piechoty). Dnia 12. postrzeżono, że podczas wycieczki w tym samym dniu mnóstwo ludzi przeprowiało się przez Dżamnę i uciekało z fortu. Mieszkańcy przestali do angielskiego obozu zabawną prośbę: chciejcie przestać dawać ognia, gdyż miasto wielkie ponosi szkody. Rzecz naturalna, że odpowiedziano ogniem z dział. Wiadomości z miasta donoszą, że stan jego jest w zupełnej dezorganizacyi; cholera powiększa cierpienia mieszkańców. Z 12. na 13. w nocy miano przypuszczać szturm. Wojsko uszykowało się w cichości, szturmem chciało zdobyć bramę Lahore czyli Kaszmir a działa jednego bastionu skierować na pałac, podczas gdy w innym miejscu miał się odbywać atak pozorny. Miano pościągać wszystkie pikety i użyć ich do wspierania kolumn zaczepnych i zasłaniających. Atak ten został udaremniiony. Brygadyer Graces, pod którego rozkazami zostawały owe pikety, gdy mu oznajmiono ustny rozkaz, nie chciał go usłuchać, utrzymując iż musi mieć pisemny rozkaz naczelnego wodza podpisany przez trzech wiarogodnych świadków. Tymczasem 75ty pułk podstąpił wraz z strzelcami w cichości na 400 stóp przed mury miasta, gdzie mało było widać ruchu. Żołnierze ci czekali godzinę i byli zmuszeni przed świtem powrócić, gdy nie nadeszły posiłki.

— Wykaz parlamentowy zawiera następujące szczegóły statystyczne z angielskiego państwa w Indyach wschodnich. Ogółowa przestrzeń Indyi wynosi 1,466.576 angielskich mil kwadratowych, z których państwa angielskie zajmują 837.412, państwa krajowe 627.910, a posiadłości francuskie i portugalskie 1254; ogółowa ludność wynosi 180,884.297 dusz, mianowicie 131,990.901 w państwach angielskich, 48,376.247 w państwach krajowych, a 517.149 w posiadłościach francuskich i portugalskich. Państwa angielskie pod jenerałym gubernatorem Indyi mają rozległość 246.050 mil kwadratowych z ludnością 23,255.972 dusz, państwa pod wicegubernatorem Bengalii 221.969 mil kwadratowych i 40,852.397 mieszkańców; prowincye północno-zachodnie mają 105.759 mil kwadratowych i 33,655.193 mieszkańców; państwa pod rządem Madras 132.090 mil kwadratowych i 22,437.297 mieszkańców, a posiadłości pod rządem Bombaju 131.545 mil kwadratowych i 11,760.042 mieszkańców. — Krajowe państwa w Bengalii obejmują 515.533 mil kwadr. i 38,702.206 mieszkańców; państwa Madras 51.802 mil kwadrat. i 5,213.671 mieszkańców, a państwa Bombaju 60.575 mil kwadr. i 6,440.370 mieszkańców. — Francuski okręg w Indyach zajmuje przestrzeń 188 mil kwadr. i 203.887 mieszkańców; Portugalscyki posiadają 1066 mil kwadr. i 213.262 mieszkańców.

Afryka.

(Komunikacya wodna i lądowa w Egipcie. — Doniesienie z Abysynii. — W Tunecji nowe prześladowania religijne.)

Z **Alexandryi** donoszą pod dniem 8. sierpnia: Statki holownicze na Nilu rozpoczęły swą służbę z początkiem sierpnia. Ko-

lej żelazna z Mariuta do Alexandryi będzie wkrótce otworzona publiczności. Wicekról rezyduje od 5. b. m. w Alexandryi. Dnia 7. b. m. doręczył mu generał pruski, pan König, pruski order orła czerwonego pierwszej klasy. — Abysyński generał Abulam odniósł zwycięstwo nad szczepami Gallasów i zajął znaczną część ich krainy.

— Do Marsylii nadeszły listy z **Tunetu** z 13. b. m. Znowu wydarzył się krwawy zamach na żydów ze stratą kilku ludzi, przy czem także chrześciance byli zagrożeni, a nawet konsul angielski został znieważony. Władze tunetańskie występowały bardzo nie-
dbale w tej sprawie.

Courrier de Paris zawiera o tym wypadku następującą de-
peszę z **Tunetu** z 12. sierpnia: „Jeden z derwiszów posądził jakiegoś żyda w publicznem miejscu o bluźnierstwo, i lud rzucił się zaraz na niego. Powiodło się jednakże wyrwać go z rąk tłumu, i ścigany izraelita schronił się na giełdę. Tłum wpadł za nim i po-
burzył wszystko. Złamad udalo się pospółstwo do biur towarzy-
stwa „Messagierie“ włączając: „Śmierć żydom! Śmierć Franków!“ Francuski konsul udał się natychmiast do Beja, żądając wojsk ku
obronie Europejczyków i ich własności. Największe wzburzenie
panowało w mieście.“

Boniesienia z ostatniej poczty.

Medyolan, 21. sierpnia. *Eco di Borsò* zapewnia z najlep-
szego źródła, że kolej łączna do Piemontu ma być gotowa do końca
przyszłego roku; dalej wyraża nadzieję, że założenie banku eskomp-
towego wkrótce już nastąpi.

Paryż, 22. sierpnia. Wczoraj wieczór renta 3%: 67.05. —
Generał Serrano przybył z małżonką do Biaritz. Król wirtemb-
ski robił wycieczkę do S. Sebastian, i znajdował się na walce byków.
Pays gonosi: Pan Lafragua znajduje się jeszcze w Paryżu; rozkaz
do wyprawienia ekspedycji nie został dotąd wydany z Madrytu.

London, 22. sierpnia. Urzędowa depesza z **Kalkuty**
z 21. b. m. donosi: Delhi niezdołyte jeszcze. Generał Barnard umarł
na desenteryę. Cawapore było już w rękę powstańców, ale zdobyto
je napowrót, a insurgeneci zostali trzykrotnie pobici między Alaha-
badem i Mawpore. Henry Lawrence umarł z ran. Wojska w Oude
i kontyngens Gwalioru przyłączyły się do powstania. Agra spokojna.
Do Kalkuty przybyło 1500 ludzi wojska angielskiego.

Florenca, 20. sierpnia. *Monitore Toscano* opisując fe-
festyny; jakie wyprawiano na cześć Ojca świętego, powiada przy
końcu: „Jego Świątobliwość mógł się przekonać naocznie o głębo-
kiej czci, jaką żywią dla Jego osoby wszystkie warstwy ludności.“

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 24. sierpnia. Dziś sprzedawano na naszym targu me-
pszenicy (84 H) 3r.32kr.; żyta (78 H) 2r.3kr.; owsa (46 $\frac{2}{3}$ H)
1r.26kr.; hreczki 2r.48kr.; ziemiaków 41kr.; — cetnar siana 1r.;
okłotów 53k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 24. sierpnia.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	46	4	49
Dukat cesarski	4	48	4	51
Półimperyal zł. rosyjski	8	17	8	20
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	31 $\frac{1}{2}$	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka	1	12	1	13
Galic. listy zastawne za 100 złr.	81	38	82	5
Galic. obligacje indemnizacyjne	79	18	79	48
5% Pożyczka narodowa	83	40	84	21

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 22. sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84 $\frac{1}{2}$ —84 $\frac{5}{8}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 94 $\frac{1}{2}$
—95. Lomb. wen. pożyczki z 5% 95 $\frac{1}{2}$ —96. Obligacje długu państwa 5%
82 $\frac{1}{4}$ —82 $\frac{3}{8}$, det. 4 $\frac{1}{2}$ % 72 $\frac{1}{2}$ —72 $\frac{1}{2}$, det. 4% 65 $\frac{1}{4}$ —65 $\frac{1}{2}$, detto 3% 51—51 $\frac{1}{4}$,
detto 2 $\frac{1}{2}$ % 41 $\frac{1}{2}$ —41 $\frac{3}{4}$, detto 1% 16 $\frac{1}{2}$ —16 $\frac{3}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5%
96. — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — — — Detto Peszt. 4%
95 — — Detto Medyol. 4% 94 $\frac{1}{2}$ — — — Obligacje indemn. niższ. austr.
5% 88 $\frac{1}{2}$ —88 $\frac{3}{4}$, detto węgier. 80 $\frac{3}{4}$ —81, detto galic. i siedmiogr. 79 $\frac{3}{4}$ —80.
detto innych krajów koron. 86 $\frac{1}{2}$ —87. Oblig. bank. 2 $\frac{1}{2}$ % 63 $\frac{1}{2}$ —64. Po-
życzka loter. z r. 1834 332—334. Detto z roku 1839 141 $\frac{3}{4}$ —142. Detto
z r. 1854 109 $\frac{1}{8}$ —109 $\frac{1}{4}$. Renty Como 16 $\frac{1}{2}$ —16 $\frac{3}{4}$.

Galic. list. zastawne 4% 81—82. Póln. Oblig. Prior. 5% 86 $\frac{1}{4}$ —86 $\frac{3}{4}$. —
Glognickie 5% 81—82. Obligacje Dun. żeglugi par. 5% 86 $\frac{1}{4}$ —86 $\frac{3}{4}$. Oblig.
Lloyd (w srebrze) 5% 90—90 $\frac{1}{2}$. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po
500 frank. za szt. 107—108. Akcyi bank. narodowego 988—990. Akcyje
c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 220 $\frac{3}{4}$ —221. Akcyje niż. austr. tow. eskomp.
122 $\frac{1}{2}$ —122 $\frac{3}{4}$. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 231—231 $\frac{1}{2}$. Detto
póln. kolei 185 $\frac{3}{8}$ —185 $\frac{1}{2}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 269—269 $\frac{1}{4}$.
Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wypłatą 30% 100—100 $\frac{1}{16}$. Detto Połud.-
północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 102 $\frac{1}{4}$ —102 $\frac{3}{8}$. Detto cisiańskiej kolei
żel. 100—100 $\frac{1}{16}$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 243 $\frac{1}{2}$ —243 $\frac{3}{4}$. Detto Cesarza
Franc. Józ. wschod. kol. żel. 188 $\frac{3}{4}$ —189. Detto losy tryest. 104 $\frac{1}{2}$ —104 $\frac{3}{4}$.
Detto tow. żegl. parowej 548—550. Detto 13. wydania — — — Detto
Lloyda 392—395. Peszt. mostu łańcuch. 72—73. Akcyje młyn parowego
wiad. 73—75. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 26—27. Detto 2.
wydania 36—37. Esterhazego losy 40 złr. 84 $\frac{1}{2}$ —85. Windischgrätz losy
28 $\frac{1}{4}$ —28 $\frac{1}{2}$. Waldsteina losy 28 $\frac{1}{4}$ —28 $\frac{1}{2}$. Keglevicha losy 14 $\frac{1}{4}$ —14 $\frac{1}{2}$. Ks.
Salma losy 41 $\frac{1}{2}$ —41 $\frac{3}{4}$. St. Genois 38 $\frac{1}{2}$ —38 $\frac{3}{4}$. Palfego losy 40 $\frac{1}{4}$ —40 $\frac{3}{4}$. Cla-
rego 38 $\frac{1}{2}$ —39.

Amsterdam 2 m. 87—Augsburg Uso 105 t. — Bukareszt 31 T. 264 $\frac{1}{2}$.
Konstantynopol 31 T. 472 — — — Frankfurt 3 m. 104 $\frac{1}{4}$ t. — Hamburg 2 m.
76 $\frac{3}{8}$. — Liwurna 2 m. 104. — Londyn 3 m. 10—10. — Medyolan 2 m.
103 $\frac{1}{4}$. — Paryż 2 m. 121 $\frac{5}{8}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7 $\frac{3}{4}$ —7 $\frac{7}{8}$.
Napoleons'dor 8 9 $\frac{1}{2}$ —8 10. — Angielskie Sover. 10 15—10 16. — Imperyal
Ros. 8 22—8 23.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 24. sierpnia.

Oblig. długu państwa 5% 82 $\frac{5}{16}$; 4 $\frac{1}{2}$ % —; 4% —; z r. 1850 —.
3% —; 2 $\frac{1}{2}$ % —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr.
—; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. — Węgiers. obl. kamery nadw.
— Akcyje bank. 989. Akcyje kolei póln. 1835. Glognickiej kolei żelaznej
— Oedenburgskie — Budwajskie — Dunajskiej żeglugi parow. 548. Lloyd
— Galic. listy zast. w Wiedniu — Akcyje niższo-austr. Towarzystwa
eskomtowego à 500 złr. 613 $\frac{3}{4}$ złr.

Amsterdam 1. 2 m. — Augsburg 105 3 m. Genua 121 l. 2 m. Frank-
furt 104 $\frac{1}{8}$ 2 m. Hamburg 76 $\frac{7}{8}$ 2 m. Liwurna — 2 m. Londyn 10 — 10.
2 m. Medyolan 103. Marsylia 121 $\frac{1}{4}$. Paryż 121 $\frac{5}{8}$. Bukareszt 264. Kon-
stantynopol — — — Smyrna —. Agio duk. ces. 7 $\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 5%
lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemniz. —; detto
galicyjskie 79 $\frac{7}{8}$. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 109 $\frac{3}{8}$. Pożyczka naro-
dowa 84 $\frac{1}{2}$. C. k. austr. akcyje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 265 $\frac{1}{2}$ fr. Akcyje
c. k. uprzyw. zakładu kredy. 220. Hypotekar. listy zastawne 200. Akcyje
zachodniej kolei żelaznej 200.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. sierpnia.

PP. Gierowski Leon, z Chmiela. — Garapich Elias, z Zagorza. — Ja-
nocha Ant., z Strzylca. — Hr. Komorowski Adam, z Konotop. — Kronholz
Józ., c. k. lekarz pens., z Kołomyi. — Krajewski Nikazy, z Czech. — Kolda
Jan, c. k. adiunkt kom. woj., z Rzeszowa. — Łodyński Hier., z Milatyna. —
Małkowski Kar., c. k. porucznik, z Grzęd. — Michalewski Ant., z Niedzie-
lisk. — Onyszkiewicz Adryan, z Złoczowa. — Paluszyński Józ., z Uliczka. —
Siarczyński Zygmunt, z Streptowa. — Weyma Jan, c. k. kapitan pens. z Sta-
nislawa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. sierpnia.

PP. Bał Jędrzej, do Wołoszczy. — Br. Eisenstein, c. k. rotmistrz, do
Gródka. — Jankowicz, c. k. rotm., do Sądowej Wiszni. — Kahn Jerzy, ces.
ros. oficer, do Rosyi. — Lenkiewicz Wiktor, do Krakowa. — Nitkowski Kaj.,
pens. rotmistrz, do Wołkowa. — Br. Schloissnigg, c. k. pułkow., do Gródka. —
Zaleski Leon, do Kolbajowiec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. i 22. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po- wietrza wilgot- nego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	326.90	+ 12.2°	74.6	południowy	sl.	pogoda
2. god. popoł.	326.80	+ 18.9°	40.2	"	"	"
10. god. wiecz.	327.30	+ 13.8°	60.4	"	"	deszcz
7. god. zrana	327.60	+ 12.2°	72.4	póln.zach.	sr.	pochmurno
2. god. popoł.	328.10	+ 16.8°	38.6	"	"	pogoda
10. god. wiecz.	328.10	+ 12.3°	66.3	"	"	"

THEATRE.

Dziś: Opera niem.: „**Wilhelm Tell**.“
Dziś w Cyrku Rensu wielkie przedstawienie.

KRONIKA.

Do teatru wiedeńskiego „An der Wien“ przybędzie w ciągu sierpnia
na dwanaście przedstawień gościnnych w abonamencie szczególniejsza trupa
dramatyczna — grono francuskich Zuawów, znane z teatralnych widowisk
w Krymie. Całe towarzystwo składa się z ośmiu męszczyzn i jednej marketanki
i przedstawia same tylko sztuki orientalne.

— Aby podnieść w Węgrzech produkcję tytoniu zamierza rząd jak sły-
chać udzielać producentom bezpłatnie nasion szlachetniejszych sort zagranicz-
nych, a nadto ma jeszcze sprowadzić z zagranicy kilku biegłych uprawiaczy
tytoniu, pragnąc krajowych producentów zapoznać bliżej z wszystkimi korzy-
ściami jakie następuje uprawa tej ważnej gałęzi przemysłu.

— W hamerni w Krems rozprysło się wśród najprędszego wiru olbrzymie
żelazne koło przy maszynie ważące do 200 cetnarów. Cudownym sposobem nie
zdarzył się żaden nieszczęsny wypadek, lubo w odległości dwóch do trzech
sążni pracowało kilku robotników. Jeden z rozprysniętych kawałów koła
rozbil się prawie prostopadle w górę, przełamał krokwie i łąty dachu jak żdbła
słomy, i przemknąłszy na dwór przez pokrycie z dachówek podleciał jeszcze
znacznie w górę, spadając zaś na dół, zarył się na trzy stopy w ziemię.

— Według nieomylnego obliczenia ma znajdować się w państwie austri-
ackiem do 2,000,000 psów zbytkowych, których utrzymanie kosztuje rocznie naj-
mniej 3,000,000 złr. m. k.